

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1916. 43. szám.

Budapest, október 24.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre - - 12 korona

Félévre - - - - 6 korona

Negyedévre - - 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Égész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

Lopás, sikkasztás és csalás egymáshoz való viszonyában, példákban bemutatva.

(Szaktanulmány).

Közi: Horváth István dr. ny. járásbíró. (Végs.)

A lopás megvalósítási eszköze, a kivétel módja vagy műnyelven az elkövetési cselekmény: a dolog elvétele a birtokos vagy birtalótól. Csak elvétel szükséges, nem pedig „elvétel”. Itt több nézet fejlődött ki arra nézve, mikor van az eltulajdonítás befejezve. Némelyek elégenek vélik, ha a tettes a dolgot csak „megérinti”; mások szerint elég hozzá a dolog elrejtése; van olyan felfogás is, hogy a tettesnek a dolgot birtokba kell vennie, vagyis teljesen uralma alá kell hoznia a dolgot. Végül olyan elmélet is van, hogy a lopás csak akkor van teljesen bevégezve, ha azt a tettes a helyszínről elvitte. Ezek a vélemények a magyar büntetőtörvény szerint nem állják meg a helyüket.

Törvényünk szerint a lopás bevezéséhez annak a birtokos vagy birtalótól való „elvétele” szükséges. Ennek a törvényszerű felfogásnak ad kifejezést a Curia, midőn 2994/1912 sz. határozatában kimondja, hogy a lopás befejezetett, midőn vádlott a sértett kezításkájába nyúlva, annak pénztárczáját abból a czélból, hogy azt joytalanul eltulajdonítsa, kezébe vette és azt a kezításka nyitlásáig kiemelte. Más szóval a lopás teljesen be van végezve, mihejrt az ellopni szándékolt dolognak csak egy része is a helyéből kimozdított.

Az mellékes, hogy a tettes az elvételt saját kezével eszközli-a, vagy egy e czélra betanított állattal véteti el a dolgot; úgyszintén, hogy egy 12 éven aluli, tebát büntetőjogi beszámítás alá nem eső gyermekkel eszközölteti az elvételt, ez esetben is ő tettes és nem felhujtó, mert a 12 évet el nem ért gyermek csak vak eszköz az ő kezében!

Nem szükséges a lopáshoz, hogy az elvétel titokban, alattomban történjék; történhetik a dolog elvétele a dolog birtokosának jelenlétében, szeme láttára is; pl. a tolvaj az ágyban felvő tehetetlen beteg szemé előtt veszi el a pénztárczáját.

A népfelfogásban csak úgy mehetett át az a nézet, hogy a lopásnak alattomban kell történnie, mert az

esetek többségében tényleg úgy is történik, hisz a tettes azt kívánja, hogy tette felfedezetlenül maradjon a bűntetés elkerülése végett; de meg a régi középkori germán jogban a lopáshoz tényleg megkövetelte a törvény, mint kelléket, hogy a lopás alattomban történjék.

A magyar hűntetőtörvény csak azt követeli meg az eltulajdonításhoz, hogy a dolog a birtokos vagy birtaló birtokából elvonassék, hogy a birtokos az afeletti tényleges uralomtól megfosztassék az elvétel cselekménye által, de nem kívánja meg azt is, hogy a tettes tényleg a dolog birtokába helyezkedjék; azért, nézetem szerint, helytelen az a felfogás, hogy akkor, mikor a tettes az idegen dolgot a birtokostól annak beleegyezése nélkül elvette és azután a tulajdon telkén a sietségben valahol elásta, hogy adandó jobb alkalommal onnan elvigye: ez csak a lopás kísérlete volna, s hogy ezzel még az „elvétel” befejezve nem volna, hanem csak akkor, mikor onnan kiássa.

Véleményem szerint törvényünk betuje és szelleme értelmében ezzel a lopás máris be van végezve, mert a birtokos az a feletti uralomtól s rendelkezéstől megfosztatott s a dolog elvétele már ezzel megtörtént.

A lopás tényén nem változtat az az indító ok, mely a tettest az elvételtben vezérelte. Ehhez képest helyesen mondotta ki legfelső bíróságunk, hogy a lopás tényálladéka szempontjából közömbös, hogy a vádlott a kérdéses zsákokat azért vette el, hogy a sértett által részben visszatartott hetibérére nézve magát kielégítse. (ld. a Curia 1914. évi febr. 3-án 818. sz. a kelt határozatát), mert a bérkövetelés fennállása a zsákok joytalan eltulajdonítás czélzatával történt elvételtét nem teszi jogossá.

Az elvételi cselekmény nemleges kelléke, hogy annak nem szabad a dolog birtokosának személye ellen alkalmazott erőszakkal vagy fenyegetéssel, mert különben a rablás tényálladéka merülne fel. A lopás épen abban tér el a rablástól, hogy az elvételtnek a személy elleni erőszak vagy fenyegetés nélkül kell történnie, azonban az a körülmény, hogy fegyveresen ugyan, de a fegyver használatá nélkül történt az elvétel, nem teszi azt rablássá; csupán minősített lopás áll elő, ennek folytán a büntetése is súlyosabb, az elkövetés vakmerő s veszélyes voltánál fogva.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA
STOWASSER J.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató-faltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerok javításán, vétele és becseselésén. — Árjegyzék minden hangszerrel külön küldeték.

Rablásnak tekintendő az is, ha a tettes a lopás véghezvitele vagy a lopott dolog megtartása végett használna erőszakot vagy fenyegetést. Adandó esetben azonban vitás lehet, hogy személyelleni erőszak fennforog-e vagy sem. A legfeljebb bíróság 8638/912. sz. határozatával kimondta, hogy nem nyervén bizonyítást, hogy a tettes a sértett nyakán függő óraláncz elvétele végett alkalmazott erőszakot, a rablás tényálladéka meg nem állapítható. Ellenben az alkalmazott tettelegességet könnyű testi sértésnek és az óraláncznak sértett nyakáról letépesését és jogtalan eltulajdonítását csak lopásnak minősítette. Természetes, hogy a lopás alkotóeleme, hogy az *elvételek a birtokos beleegyezése nélkül kell történnie*. Mert beleegyezés esetén nincs büntetendő cselekmény. De adott esetben vitás lehet az, hogy a birtokos az elvételebe beleegyezett-e vagy sem? Ha a tettes tévedésben volt s jóhiszeműen azt tartotta, hogy a birtokos az elvételebe beleegyezett vagy ezt jogosan vélelmezhetette — ami különösen közeli rokonok közt foroghat fenn — úgy a lopás ténye ki van zárva. Ennek a beleegyezésnek a tényleges fennforgását azonban adandó alkalmakkal csak nehezen lehet bizonyítani, vagy csak valószínűsíteni is.

Igen tanulságos és érdekes az az eset, melyet a Kuria 144/1912. sz. határozatában tárgyal.

A tényállás a következő: H. J. sértett 200 korona értékű meghaladó karmantyuját felejtette az általa használt bérkocsiban. Közvetlen utána vádolt és nővére használták a bérkocsit s kiszálláskor a vádolt a bentfelejtett karmantyut a bérkocsis tudta és beleegyezése nélkül jogtalan eltulajdonítás célzatával magához vette. A kérdés itt azon fordul meg, vajjon elbagyott dolognak veendő-e a karmantyú vagy sem? A tábla annak vette azért, mert a bérkocsis a karmantyó ottlétéről nem is birt tudomással; s ehhez képest a btk. 367. §-ába ütköző jogtalan elsajátítást állapított meg, vagyis talált dolog jogtalan megtartásának minősítette azt. Ezzel szemben a legfelső bíróságunk arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bérkocsis — habár nem is birt tudomással a karmantyó ottlétéről — mégis birlalóként tekintendő, vagyis ő a karmantyut egy harmadik személy nevében, t. i. az azt otffelejtett tulajdonos nevében birtokolta; mert birlalat a birlaló tudomása nélkül is jöhet létre. Más szóval a bérkocsis az otffelejtett karmantyut megőrizni volt köteles a dolog otffelejtett tulajdonos javára; a dolog tehát nem tekinthető elvesztettnek.

Mint hogy a vádolt így a bérkocsis birlalatából vette el jogtalan eltulajdonítási szándékkal a dolog: a Kuria a törvény helyes alkalmazásával nem jogtalan elsajátításnak, hanem lopásnak minősítette azt.

A törvény szigorú enyhítéseül kell tekintenünk azokat a kivételeket, mikor idegen ingóknak jogtalan el-

tulajdonítása a birtokostól vagy birlalótól csupán kihágásnak minősítették, holott ezek az értékek szerint lopás vétségei volnának. Tekintve azonban, hogy csakély értékű dolgokról van szó, nevezetesen a Bn. 51. §-a szerint 10 korona értéken aluli élelmi, élvezeti és élet-szükségleti cikkek s tüzelőszerről melyeknek jogtalan eltulajdonítását a legalsóbb s legazegényebb néprétegekhez tartozó egyének rendszerint nyomasztó inségben szokták elkövetni: a törvényhozó ezeket szociálpolitikai tekintetektől csupán kihágásoknak minősítette.

Ide vonatkozóan a Kuria a jogegység érdekében hozott 1020.1913. sz. határozatával kimondotta, hogy egy 8 K értékű élő bányának ellopása is a Bn. 51. §-ában körülírt tulajdon elleni kihágás, mert az a körülmény, hogy *valamely tárgy csak bizonyos elkészítés után válik élelmiczikké*: azt nem fosztja meg élelmiczik minőségetől.

Kimondotta a Kuria idevágóan azt is, hogy a tárgyával együtt 10 kor. értéket meg nem haladó élelmi vagy élvezeti cikkeknek (pl. tej hőgréjével együtt) ellopása csak a Bn. 51. §-ába ütköző kihágást képez. (L. Kuria 4514/913. sz.) Hasonlóaz kivételt képeznek a mezőrendőrségi törvényben (1894. XII. t.-cz.) szabályozott kihágások is. Ennek értelmében kihágást követ el s 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetetik, aki gazdasági terményeket gyümölcsös kertből, szőlőből, faiskolából vagy mezőről lop vagy másnak a földtől el nem választott termékét jogosulatlanul leszedi, levágja vagy ellopja s a dolog értéke 60 koronát meg nem halad. Ha azonban zár, lakat feltörése vagy hamis lopott kulcs használatával történik a betörés: lopás büntetése forog fenn, ha az érték nem is haladja meg a 60 K-át.

Kivételként, ha a mondott helyekről (szőlő, mező, gyümölcsös kertből) bekerített helyre való bemázás által vitetik véghez a mezei lopás; ez esetben csak a fentírt mezőrendőri kihágás forog fenn, feltéve, hogy a lopott termények értéke nem haladja meg a 60 K-t.

Tegyünk már most összehasonlítást a lopás és sikkasztás közt. A btk. 355. §-a szerint sikkasztást követ el, aki a birtokában vagy birlalatában levő idegen ingó dologt jogtalanul eltulajdonítja vagy elzalogosítja. Az eltulajdonítás ba van végezve, mihelyt a birtokos vagy birlaló a dologt elidegeníti, elhasználja, a visszakövetelésre jogosított előtt eltagadja vagy azzal bármi más módon, mint sajátjával rendelkezik.

A sikkasztás, mint önálló bünesszelekmény-fajta csak újabb keletű; a rómaiaknál és a régi germán jogok szerint nem volt különálló bünfaj, hanem beolvadt a lopásba. Magyarországon is csak az 1844. büntető törvényjavaslatban találkozunk vele első ízben, mint sajátlagos bünessettel. A sikkasztás lényeges ismérve, hogy a tettes az általa eltulajdonítandó dolognak birtokában vagy birlalatában van; s e részben szambestül a kü-

Ha fáj a feje

ne rétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmondasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban, Kéziti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozúal ingy. postai szállítáa.

Az olasz háború színteréről. — A Monte Cristallo és a Piz-Popama Tiroiban.

lönbség a lopás és sikkasztás, rablás és csalás között. A lopásnál az idegen ingó dolog eltulajdonítása a más birtokából (birlalatából) való jogtalan elvétellel történik; a rablásnál ez az elvétel a birtokos személye vagy harmadik jelenlété ellen alkalmazott erőszak vagy fenyegetéssel történik. A csalásnál az idegen dolog megszerzésének módja és eszköze a fondorlatos megtévesztés. Míg a sikkasztásnál a tettes már a dolog birtokában (birlalatában) van, a dolog birtokát tehát feltétlenül jogos uton kellett megszereznie és csak ennek hovatartása bűnös és jogtalan.

Ami a birtokot és birlalást illeti: ezek magánjogi fogalmak, melyek ismeretét onnan kell merítenünk. Ezt már a lopásnál láttuk. A sikkasztó tehát okvetlenül jogos és jóhiszemű birtokos (birlaló) kell, hogy legyen. A birtok megszerzésének alapja pedig a jogügylet (pl. szerződés). Amennyi jogügylet van: annyiféle uton is lehet a sikkasztó a dolog birtokához. Ilyen jogügyletek lehetnek: megbízás, a haszonkölcsön, letét, óvadék, bizomány, zálog, haszonbérlet, adásvétel stb.

A sikkasztás elkövetési cselekménye — t. i. az a tény, mely által a sikkasztás bevégeztetik és véghez-

vitetik — 1. az eltulajdonítás, 2. az elzárlogosítás, 3. a dolognak a tulajdonos előtt való eltagadása, 4. elhasználása (elfogyasztása) és 5. általában minden olyan cselekmény, mely által a dologgal, mint sajátjával rendelkezik. A lényeges különbség tehát a sikkasztás és a többi fent idézett bűncselekmény közt, hogy ő nem bűnös, tiltott, jogtalan uton jut a dologhoz, hanem teljesen törvényesen és szabályszerűen, valamely jogügylet által. A bűne a sikkasztónak abban domborodik ki, hogy visszaél azzal a bizalommal, melynek folyamán az idegen ingó dolog az ő kezei közé, őrizetébe, gondja alá került bizonyos meghatározott, szigorosan körvonalazott céllal és rendeltetéssel.

A dolog megszerzése, birtokába jutása teljesen kifogástalan, jogos, mert érvényes jogügyleten alapuló és azért a sikkasztás elbírálásánál mindig az alapul szolgáló ügylettel kell tisztába jönnünk! A sikkasztás teljesen az alapul szolgáló ügyletbe simul és tapad és szerint ingadozik néha a sikkasztás büntetőbírósi elbírálása is, amely mértékben módosul az illető ügyletnek magánjogi felfogása.

Leggyakrabbi esetei a sikkasztásnak a bizományi,

óvadéki megbízás körében elkövetett sikkasztás, letét-elsikkasztás, zálogsikkasztás és a tulajdonjog fenntartása mellett eladott dolog elsikkasztása. Ugy az óvadéki mint a tulajdonfenntartással eladott dolog elsikkasztása körül legutóbbi időkhöz nagyon ingadozó volt a joggyakorlata legfelső bíróságunknak, ami természetesen a jogbiztonságnak mindig igen nagy báránya.

Ingadozó volt a tulajdonfenntartással eladott dolog sikkasztása körüli gyakorlat, mert ingadozott e részben a magánjogi felfogás is. Tisztában kell lennünk e vételfajttal. A vételnél a vevő mindig tulajdonjogot szerez a dolog átadásával még abban az esetben is, ha a vételárát a vevő ki nem fizette is, vagyis akkor is, ha hitelbe vesz. Ha tehát az így megvett dolgot a vevő tovább eladja, ámbar a vételárát ki nem fizette: sikkasztás nem forog fenn, mert a dolog tulajdonában volt, saját dolgán pedig nem lehet sikkasztást elkövetni.

Létezik azonban egy külön fajtája az adásvételnek, mikor ugyanis az eladó (rendszerint részletfizetésre) hitelbe oly megszorítással adja el az ingó dolgot, hogy a vevő csak a teljes vételár utolsó részlete lefizetése után lép a dolog tulajdonába. Addig is használhatja a vevő a dolgot, de a tulajdon a vevőé marad a vételár végkiegyenltéséig.

Az érvényes magánjogi elvek szerint tehát itt az adásvételnek egy különleges esetével állunk szemben, amelynél az a kikötés szerepel, hogy az eladó — a vétel rendes módozatától eltérően — a vevőnek *eladott dologra nézve fenntartja magának a tulajdonjogát a vételár teljes kiegyenltéséig*. Ez a kikötés tehát mint halasztó feltétel szerepel a tulajdon átruházása tekintetében; ami a magánjog szabályai szerint teljesen érvényes és megengedett kikötés; s így a vevő mindaddig, míg a vételárát végleg ki nem egyenlítetté, az ily megszorítással megvett dolgot el nem idegenítheti, el nem zálogosíthatja stb. Ha mégis megteszi, kétségtelen, hogy sikkasztást követ el; mert *úgyan ingó dologgal jogtalanul, mint sajátjával rendelkezett*.

Az ily tulajdonjog-fenntartással való eladások rendszerint a kereskedők által hitelbe, részletfizetés mellett eladott varrógépek, kerékpárok, mezőgazdasági gépek, zongorák tekintetében szoktak előfordulni, amely ügyetről rendszeren nyomtatott úrlapok (blanketták) vannak, melyben a fentírt kikötés már benne szerepel. Ez szükséges a bizonyítás szempontjából, mert adott esetben a feljelentő eladónak bizonyítania kell, hogy a vevőnek erről a korlátozó kikötésről tudomása volt. Minthogy ez a megszorítás az adásvételnél csak ritkán előforduló kivételes eset, melyet az eladó épen arra szokott felhasználni, hogy a vevőt a részletfizetésre esetleges fenyegető feljelentés kilátásba helyezésével szoríthassa.

Korábbi ellentmondó határozataival szemben a legfelső bíróság legújabbán már arra a jogelyek szerint egyedül helyeselhető álláspontra helyezkedett, hogy az ily kikötéssel eladott ingók jogtalan eltulajdonítása, elzálogosítása stb. a sikkasztás tényét megállapítja. Így döntött 1913 okt. 29-én 7292. sz. határozatával a következő jogesetről:

Vádolt a sértett cégtől — tulajdonjog fenntartásának kikötésével — 1300 koronáért villanyos zongorát vett, mely alkalommal 50 koronát lefizetett; a zongorát utóbb a sértettnek rendelkezésére bocsátotta (valamely minőségi hiba miatt), de mert sértett el nem fogadta, a zongorát 400 koronáért elzálogosította — bár a vételárát még teljesen ki nem fizette — és a kapott pénzt saját céljaira fordította. Minthogy a vádolt beismeréséből nyilvánvaló, hogy ő tudatában volt annak, hogy a sértett cég a zongorára való tulajdonjogát a vételár teljes kiegyenltéséig magának fenntartotta; s minthogy abból a körülményből, hogy a sértett cég rendelkezésére bocsátott zongorát vissza nem vette, csak az következtethető, hogy a sértett ragaszkodik a szerződéshez, mivel szemben vádolt sérelmeit csak bírói úton orvosolhatta volna, de önhatalmilag a zongoráról nem rendelkezhetett: a vádolt cselekménye sikkasztást képez.

Kétségtelen azonban, hogy a kárösszege nem az eladott s megvett dolog teljes vételári összege, hanem csupán a még hátralékos vételár szerepelhet; pl. A. megvesz egy zongorát 1300 koronáért a fenti kikötéssel s arra már lefizetett 1150 koronát; a kárérték csak 150 korona s így csak sikkasztás vétsége (200 koronán aluli kár) forog fenn.

Hasonlóan ingadozott a Kuria gyakorlata az óvadék-sikkasztás esetében is és hol marasztaló, hol felmentő ítéleteket hozott a kauczió eltulajdonítása eseteiben. Pedig a törvényes helyes álláspont itt is ugyanaz, mint a tulajdonjog fenntartása melletti adásvételnél. Mert a kétszer kettő bizonyossága szól amellett, hogy aki a meghatározott rendeltetéssel — tehát pl. óvadék céljára — *átvett idegen ingó dolgot* — a mi esetünkben az óvadékoszeget — *jogtalanul eltulajdonítja, azzal tulajdonosként rendelkezik: sikkasztást követ el*. Ezzel nem az értendő, hogy ugyanazon bankokban kell visszaidni, amelyekben kapta, mert közben ezeket felhasználhatja, de meg kell lennie a biztos fedezetnek, hogy az óvadéknak megfelelő összeg hármikor, de főleg a lejáratkor, feltétlenül rendelkezésére álljon.

Igy mondta ki a törvényes állapottal egyezően a Kuria 4042/1912. sz. határozatával, hogy az a ténykörülmeny, hogy a vádolt szolgálathoz lépéskor kifizetett 400 korona óvadéki összeget a sértettnek a szol-

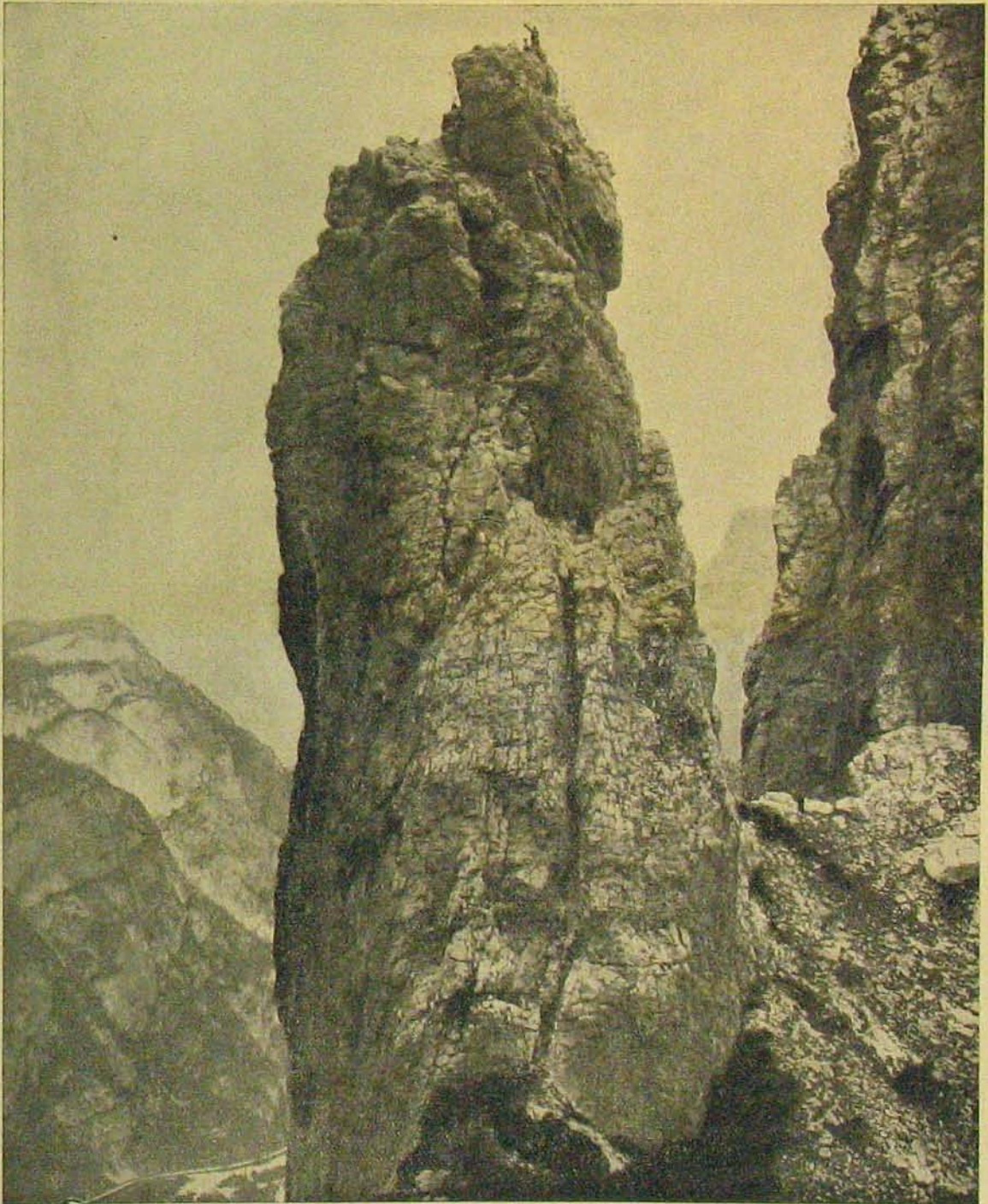
Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY**

legújabb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

Hegedűk, fa- és rézfuvóhangszerek, cimbalmok — Zenekarok teljes felszerelése. — Csendőrség különös, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becserélése és javítása.

◆◆◆◆◆ Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő. ◆◆◆◆◆

Az olasz háború színteréről. — A Torre Giovanni hegy a tiroli dolomitokban.

gálatból való kilépésekor ennek felszólítására nem volt képes visszafizetni: megállapítja a sikkasztás tényálladékát.

Mert önmagában az a tett, hogy az óvadék birtokosa az összeget azon biztos tudatban, hogy az óvadéknak megfelelő összeg bármikor feltétlenül rendelkezésére áll, a maga csejaira fordítja, a sikkasztást még magában véve nem állapítja meg. Minthogy azonban a vádlott a sértettnek — ennek kilépésekor — felszólítására az óvadékot visszafizetni nem bírta s így a reá nézve idegen ingó dolgot jogtalanul eltulajdonította: ezzel a sikkasztást elkövette. S ezen a körülményen mit sem változtat az, hogy a káros fél az elsikkasztott összeg meg nem térített részének visszafizetésére a vádlott halasztást adott, illetve részletfizetést engedélyezett; mert ez a köztük fennállott kötelezettséget s jogviszonyt nem változtatta át kölcsönszerződéssé.

Az óvadéksikkasztások körüli felmentéseknek eddig az volt az alapja, hogy az óvadékadó és óvadéktartó között elszámolási viszony forog fenn. Az újabb bírósági gyakorlat azonban — kötséghívül helyesen — ma már az elszámolási viszonyt felmentés alapjául el nem fogadja és ilyen elszámolás tényleges fennforgása esetén is folytatja a büntető eljárást: míg korább a polgári perutal utalta a feleket s a büntető eljárást vagy beszüntette vagy legalább is felfüggesztette az elszámolási per eldőléig.

Sikkasztásnak minősül továbbá, ha a zálogtartó a zálogba kapott tárgyat a tulajdonos engedélye nélkül tovább zálogba adja (alzálog) és pedig fennforog a sikkasztás akkor is, ha az alzálogba adott dologra kapott kölcsön nem is haladja meg azt az összeget, melyet az alzálogba adó a dolog tulajdonosától kapott.

Pl. A zálogba adja B-nek a 600 korona értékű arany óráját, melyre 500 korona kölcsönt kapott; B A-nak (a tulajdonosnak) engedélye nélkül tovább adja alzálogba az aranyórát 350 koronáért; tehát 100 koronával kevesebbet, mint amennyi zálogkölcsönt ő maga adott reá. B sikkasztást követett el ezzel.

Lássunk pár esetet a Curia gyakorlatából. 6206/911. sz. alatt elítélte sikkasztásért azt az egyént, a ki a nála lakás és élelmiszer költsége fejében zálogban visszahagyott ingóságokat (a tulajdonos beleegyezése nélkül) elajándékozta.

Továbbá megállapította a Curia 1093/1912. sz. határozatában a sikkasztás tényálladékát, mikor a zálogtárgyat a tulajdonos tartozását is meghaladó kölcsönösszeggel megterhelten — a tulajdonos feljogosítása nélkül — elzálogosította. Vádlottak 3 db 298 korona értékű sorsjegyet zálogosítottak el 230 korona kölcsönösszeg ellenében egy takarékpénztárnál, a mely sors-

jegyekre ők a tulajdonosnak már előzőleg 100 korona kölcsönt adtak. Minthogy vádlottak megállapodás hiányában a sorsjegyeknek további zálogbaadására nem voltak jogosítva, azzal, hogy a sorsjegyeket a sértett tartozását is meghaladó kölcsönösszeggel terheltek, a btk. 355. §-ába ütköző sikkasztás eselekményét követték el. Az értékmegállapításnál azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy — bár a három sorsjegy forgalmi értéke 298 korona volt ugyan — ez az összeg a sértettre nézve a 100 koronánál is nagyobb összeggel kevesebbet azáltal, hogy a sorsjegyeket zálogba adta s 100 korona kölcsönrel terhelte. Nyilvánvaló, hogy minősítés szempontjából is csak a 200 koronát meg nem haladó érték vehető figyelembe. (Vagyis 298 koronából levonva 100 korona (a kölcsön összege) = 198 korona a kárösszeg, tehát sikkasztás vétsége.)

Két érdekes és tanulságos példázattal akarom hefejezni összehasonlító szaktanulmányomat, amely esetekben a csalás és a sikkasztás határvonala és a kettő között levő különbség domborodik ki szemléltető módon.

Az egyik eset tényálladéka a következő:

A vádlott azzal az ürüggyel és hitegetéssel bírta rá a sértettet aranyórája kiadására, hogy azt a sógorával, aki foglalkozására nézve óras, olcsón s jól kijavíttatja. A vádlott aztán az órát kijavíttatás helyett elzálogosította s a kapott pénzt saját csejaira fordította. A Curia a védő semmisségi panaszra ellenére, mely az esetet sikkasztásnak kéri minősíteni, csalási állapotot meg, mert a sikkasztás feltételezi, hogy az eltulajdonító vagy elzálogosító a dolog birtokába vagy birtalatába jogos uton, bizonyos jogcímen jutott legyen. Vádlott azonban fondorlattal való megtévesztés útján jutott az óra birtokába, tehát az óra birtalatához semminemű jogcímet nem szerzett. (L. Curia 5791/1913.)

Ennel is érdekfeszítőbb az alábbi eset:

H. Mór vádlott az alaglóversenyterem B. Sándorral — sértettel — közösen szerzett, de az ő birtokában volt tükre* nézve a megfogadott lónak befutása után azt mondta sértettnek, hogy rossz tükret kapott s ezzel a fondorlattal a sértettet a nyereség esélyének bekövetkezésére nézve tévedésbe ejtette (t. i. elhitette, hogy a megtett ló nem nyert, holott nyert s a nyereséget ő maga akarta felvenni), de sértett fölismerte a fondorlatot s megakadályozta a pénz fölvetelét.

Az alsóbíróságok ezt sikkasztásnak minősítették, a Curia ellenben csalásnak és pedig azért, mert vádlott eselekményét nem egy rá nézve idegen dolgot követte

* Tükre = az a bárcza, melyet a lóversenyeken a fogadást közvetítő társaság a fogadás megkötéséről a fogadást kötő félnek kiad.

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és hiúrokat általában elismerve legjobban szállít Magyarországra legelső, legrényebb és legrégebb hangszergyára. . . . Azjegyzék minden hangszerről bérmentve küldetik.

Budapest, IV. ker., Magyar-utcza 16.—18.—26. szám.

SCHUNDA V. JÓZSEF

ca és kfr. udv. hangszerezéllítő, az orsz. m. kfr. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerezéllítője, a petőczimbalmot és rekonstruált tárogató egyedül feltalálója. Alapítottott 1847-ben.

Az olasz háború színteréről. — A Cadin-csúcs a tiroli dolomitokban

el, amennyiben a birtokában volt nyerő tikeket a sértettel közös tulajdonát szerezte meg.

Ezzel berekeszttem szaktanulmányomat azzal a feltevéssel, hogy hasznos utmutatással szolgáltam derék csendőrségünknek, melynek a nyomozás terén való működését 10 évi vidéki bíraskodásom alatt méltányolni s megbecsülni tanultam.

Az «Emden» hőseiről.

Egy Sanghaiban élő német ember megírta levélben egy svájcei barátjának, Lauterbach kapitánynak, az «Emden» hajó hősének menekülését singaporei fogságából. Lauterbach kapitány 1905 óta Kínában él és a Hamburg — Amerika-vonal hajóin tett szolgálatot. Mikor a háború kitört, tartalékos főhadnagyi minőségében az «Emden» személyzetének tagja lett. Az «Emden» pusztulása után Singaporéba került angol fogságba. Sokáig semmi sem hallatszott róla, mígnem június második felének egyik szép napján megjelent egy sanghaji német klubban. Kalandjainak történetét a «Neue Züricher Zeitung» közli az említett magánlevél nyomán.

Lauterbach kapitány kalandjai ulajdonképpen az «Emden» kalandozásaival kezdődnek. Azokról azonban már értesültünk lapunk olvasói, még pedig Mücke alkaptányának Bécsben tartott előadása nyomán. Lauterbachra, a ki az «Emdenen» csakhamar alkaptányává lépett elő, az a feladat várt hajóján, hogy a szákmánybírótság tisztjének hivatalát lássa el. Valahányszor az «Emden» megállított egy-egy angol kereskedelmi hajót, Lauterbach vizsgálta meg iratait, intézte az elsüllyedésre ítélt hajó legénységének átszállítását az «Emden» szén szállító hajójára és süllyesztette el végül a hajót. Mint nagy tapasztalatu kereskedelmi tengerész, kitűnően értette dolgát és nagy hasznát a volt Müller kapitánynak. Az angol hajók gyakran durva kapitányaival is jól el tudott banni. Megtörtént egyszer, hogy az elsüllyedésre ítélt hajó parancsnoka szembe szállt vele. Lauterbach bilincsekre verette a kapitányt tisztjeivel együtt, a szenes hajóra vitette őket s addig őriztette benne elzárt külön helyiségben, a míg a hajó szárazföldnek közelébe nem jutott. Ott partra tétette őket. Egy másik esetben 300,000 dollárt ígért neki egy angol kapitány, ha hajóját utjára bocsátja. A választ, a mit kapott, nem tette ki ablakába.

Mikor a Kokosz-szigetekenél meglepett «Emden» a halálát hozó Sydney hajó ellen indult, Müller kapitány az «Emden»-t kísérő szeneshajóra küldte Lauterbachot azzal, hogy igyekezzen a hajóval elmenekülni. Az «Emden» létének, végső fázisait Lauterbach ezért nem láthatta. Miután napok bosszat basztalan czirkált annak a helynek közelében, hol megbeszélésük szerint az «Emden»-nel találkoznia kellett volna, belátta, hogy a hősi hajónak vége lett. Nem sokat tanakodott, hanem elindult Szumatra-szigete felé. Szerencsésen ki is kötött a sziget kikötőjében. Nem sokkal utóbb egy angol hadihajó kötött ki ugyanott, a német szeneshajót lefoglalta, legénységét pedig se szó, se beszéd, foglyának nyilvánította, jóllehet semleges területen voltak, a hollandus Szumatrán. Mikor Lauterbachnak értesére adták, hogy Singaporéba viszik hadifoglyul, erélyesen tiltakozott a semlegesség megsértése ellen. Igazi angol cinizmussal azt a választ kapta, hogy ha nem tetszik, menjen panaszra Berlinbe. A hollandus hatóságok nem léptek közbe, valószínűleg nem is tudtak az esetről.

Lauterbachot így azután Singaporéba szállították. A fogság persze sehogy sem tetszett neki s minden idejét azzal töltötte, hogy menekülésem törte a fejét. Tiskába mindössze öt embert avatott be, mert jól tudta, hogy több emberrel inkább tartani nem lehet. Közülük is singaporei honfitársai talánymórészát polgári foglyok voltak, kiknek életét városbeli ismerőseik eléggé törhetővé tették. Lauterbachék abban állapodtak meg, hogy a faboroniat körülzáró kerítések és drótsövény alá alagutat ásanak s úgy menekülnek ki. Oly ügyesen végezték dolgukat, hogy őrök mit sem sejtettek szándékukról. A kihányt földet úgy tüntették el, hogy virágágyakat készítettek belőle börtönük területén.

Elkövetkezett februárius tizenötödike. Aznap a Singaporében állomásozó hindu katonák felzendültek és a foglyok tábora egy éjszakára őrizetlen maradt. Lauterbach és társai éltek az alkalommal, kibujtak egérlyukukon és addig gyalogoltak az éjszakában, míg kijutottak a szigetnek európaiak lakta részéből. Egy maláji faluban csónakot és evezősöket béreltek, kik elvitték őket a hollandusok legközelebbi szigetére, Karimónra. Késő este érkeztek meg, halálosan kimerülve. A hollandi hatóságok szívesen fogadták őket, de épp oly szívesen tud is adtak rajtuk az angoloktól féltükben. Másnap egy kicsi csónakot béreltek a menekülők és hosszú bolyongás után, örökös rettegés közben, egy hollandus vámellenőr szíveségének hála, ki följajánlotta nekik gözesónakját, szerencsésen megérkeztek Szumatra szigetére. Odiszejájuknak ezzel még koránt sem volt vége, mert a menekülőknek Padang városába kellett érkezniük, a hol német konzul van. Gyalog és csónakon, szárazon és Szumatra folyóján haladnak át Lauterbachék a sziget közepén s újra szerencsésen megérkeztek Padangba. Ott új ruhát, pénzt kaptak, mire egy hollandus személyszállító gőzösön Batáviába utaztak. Lauterbach itt átalakult hollandussá és felszállott egy Kínába induló japáni gőzörsre. A hajón annyira nem sejtette senki német voltát, hogy a kapitánnyal bátran összebarátkozott Csingvantaóban kötött ki Lauterbach, onnan vonaton ment Tiencsinen és Pekingen át Sanghájba.

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

***** Zsótér-bérház, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.) *****

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi díszvarrógépek. — Világhírű tünéklő pathéonok. — Világhírű tünéklő gramofonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési cikkek főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

KÉPEINKHEZ.

Az olasz harcztérről.

Majdnem egész Európát átzelő harcsterünk területi minőségének számtalan változatai között talán egy sincs olyan nehéz terepű, mint az olasz harcztér legnagyobb része. A Dinári Alpok bájos-kedves vidékétől a Dél-tiroli Dolomit-Alpok karsztszerű, óriási szakadékos, gleccseres hegységig a heyyidék mindenféle változatait magában foglalja. A síkföldi embernek még a hajszála is az ég felé mered, ha a képeinken bemutatott szeszélyes alakulatu, szakadékos felületű sziklák közelébe jut. Hát még ha arra kerül a sor, hogy ilyen, úgyszólván járhatatlannak látszó hegyesúcsra kellene felmászni és ott szembeállni az ellenséggel?

Öt hónap óta pedig háboru van ezeken a területeken, véres háboru, amelyben a Karszt-vidéki, gyermekkoruk óta hegymászásban és zergezaktatásban kitanult tiroli vadászok dicsőséggel állják a harcot basontó körülmények között nevelkedett olasz katonákkal szemben. Kitartó mind a két csapat és fúradhatatlan a hegygerincek, kopasz hegyesúcsok megmászásában. Nyaktörő vállalkozás ez, de azért ha rátekintünk a 2—3000 méter magas csúcsokra, ott látjuk mindeniken bős katonáinkat, akik így nemcsak az ellenséggel, hanem a rideg hegyvidéki időjárást és a járhatatlan hegyszakadékokat tekintve, a természet visszariasztó vadságával és az időjárás pillanatonként változó viszontagságaival is szakadatlan harcokban állanak.

Szinte lehetetlenségnek tartjuk, így a képekről nézve, hogy ember feljuthasson ezekre a hegyesúcsokra. His miután nem ismerjük a körülményeket, azt sem tudjuk elképzelni, hogy mi szükség van egy-egy ilyen magában álló kopár hegyesúcs megszállására, ahol még arra is alig lehet elegendő helyet találni, hogy két-három embernél több egy csoportban megállhasson.

Ha azonban figyelembe vesszük, hogy ezek a szeszélyes csodálatos alakú, szakadékos felületű sziklásúcsok olyan hegyekkel és hágókkal vannak összeköttetésben, amelyeken rendes járható hegyi-utak, ösvények vezetnek át, több mint 2700 méternyi magasságban Európa legmagasabb műútja vezet Tirolból Olaszországba, s hogy ezeket a hágókat, ösvényeket, csak ezekről a még magasabb csúcsokról lehet legjobban és legáttekinthetőbb módon megfigyelni és uralni, mindjárt tisztában leszünk vele, hogy a haditaktika előrelátó óvatosságából helyezi katonáinkat ezekre a fontos figyelő pontokra, ahonnan az ellenség minden mozdulátát már messziről és észrevétlenül megfigyelhetik s az itt szerzett észleleteiknek idejekorán való bejelentésével elejét vehetik a ránk nézve hátrányossá válható meglepetéseknek.

HIREK.

Adományok. A rak katonák részére az alábbiak küldöttek be hozzánk adományokat: a marosillyei őrsről: Rénesi Gergely járásőrmester, Szamosi Simon, Szabó Dávid, Benda Lőrincz, Moldován Vazul, Dankó Mihály, Dobai Mihály csendőrök, Dancs Áron t. gyalogos, Mösérka Opra, Róth János, Dopner János és Dávid Mihály népfőlkeltő 2—2, Mayer Sándor, Györfi János, Páldim Ferencz, Módi Balázs és Kovács Ferencz népfőlkeltő 1—1 E-t; továbbá a büntető őrs, egy robbanás következtében elhalt csendőr sírmlékére begyűlt összeg

feleslege gyanánt 22 K 16 f-t, végül Petki Lajos csendőr 10 K-t. A csendőrségi intarnátus javára legutóbb befolyt: Szászmar Mire székesfehérvári ezégtől levelzáró bélyegek tiszta jövedelméből 2 K 44 f.; Grünauer Péter csendőr ez. őrmestertől, előléptetésének jóváhagyása alkalmából 10 K; a Zsolnai Villamosművek R. T. anz-féle villamosági üzem vezetéségétől 10 K; a felsőpulyai őrs legénységének adománya 5 K. Az adományokat rendeltetési helyükre juttattuk.

Harcztéri adomány. Poschner Ferencz őrmester 422 koronát küldött be a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjéhez, mely összeg, mint a 13. portyázó tabori csendőrkülönítmény legénysége között eszközölt yűjtés eredménye, a háboruban rokkanttá vált csendőrségi legénységi egyének, illetőleg a háboruban elesett csendőrségi legénységi egyének hátramaradt hozzátartozói segélyezését van hivatva előmozdítani.

Halálosvégi verekedés. Dudjak György, a nagydobrai őrsre beosztott népfőlkeltő, 14 napi szabadságot nyerve, október hó 7-én Berkenyedre utazott. Utközben csatlakozott hozzá Stellmach Ignác népfőlkeltő, aki a kassai m. kir. megfigyelő-állomás parancsnokság állományából szintén 14 napi szabadságra, Újlublóra utazott. Palancza községben mindketten egy alkalmi kocsira ültek fel és délután 7 óra tájban Komlóskert községbe érkezve, ott ittas állapotban összeszólalkoztak. A szóváltás hevében Dudjak társát egy bottal fejbeütötte, mire ez a kocsiról leszállott. Erre Dudjak szintén le akart szállani a kocsiról, miközben Stellmach Wernld-rendszerű szuronyát kívántva, azzal Dudjakot többibben megszurta. A szurások egyike Dudjak szívébe hatolva, annak azonnal halálát okozta. Stellmach, ki az ólublói őrsön önként jelentkezett, elfogatott. Dudjak pedig Komlóskert községben október hó 9-én eltemettetett.

Egy hadimunkás merénylete és halála. A verespataki őrs udvarán október hó 7-én délután hat hadimunkás őriztetett oly czélból, hogy rendeltetési helyükre fognak kísértetni. Ezek közül Mirza Miklós délután 4 óra tájban megszökött. Klosz Mihály népfőlkeltő ezt észrevéve, a szökevényt azonnal, minden fegyver nélkül üldözőbe vette s a községben kívül sikerült is Klosznak a szökevényt utólérve, megfognia, mire ez késével a népfőlkeltő bal lapoczkája alatt megszurta és azt súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesítette. A szökevény üldözése következtül Simon Pál csendőr és Kovács József verespataki őrsbeli járőr október 9-én Szarvaspatak községben a szökevényre bukkant és midőn ez a járőr elől való elmenekülést megkísérelte, Kovács József népfőlkeltő és Simon Pál csendőr 1—1 lövést tettek utána. Kovács népfőlkeltő lövése a szökevény hadimunkást bal lágyékán találva, halálosan megsebesítette, ki a sérülés következtében október 10-én meghalt.

Egy csendőr megtámadtatása. Reglin János bereczi őrsbeli csendőrt Bereczk községben, október hó 7-én este 9—10 óra között, szolgálaton kívül, tíz-tizenkét vasvillával és doronggal felfegyverzett egyén megtámadta. Reglin csendőr támadói ellen kardjával védekezve, azok közül Kerekes András súlyosan, ifj. Kerekes András és Kerekes Ferenczet pedig könnyen megsebesítette. A csendőr támadói részéről a fején, törzsén és végtagjain könnyű testi sérülést szenvedett. Tettesek elfogatván, a bíróságnak átadattak.

Tettenérés. Rácz István és Szlonyik Miklós csendőrök, október 9-én a pesthidegkuti őrsről rendes szolgálatba vezényeltetvén, október 10-én délelőtt 3 óra tájban a Pesthidegkuti és Hírvösvölgy közötti határban

portyázva, egy lakatlan házban világgosságot vettek észre. Ennek okát meg tudandó, a házba benéztek s ott egy ismeretlen egyént találtak, aki az egyik kezében egy pisztolyt tartva, két nagy csomó ruhaneműt csomagolt. A járőr az ismeretlen a törvény nevében felhívta, hogy a fegyvert tegye le s jöjjön elő az épületből, mire az a gyertyát elfújta és ismételt felszólítás dacára sem jött elő. Ekkor a járőr — jogosan tartva attól, hogy a most már kétségtelenül gyanússá vált egyén a sötét szobából rá löv, — az ablakon át tüzelni kezdett, mire az ismeretlen magadta magát s a járőr által elfogatott. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy az ismeretlen Laczkó Ignác többször büntetett budapesti illetőségű katonaszökevény, aki a mála talált tárgyakat határozott lopás útján szerezte. Laczkó ki a járőr lövése folytán, a derek táján könnyű sérülést szenvedett, a bűnjelével együtt az illetékes katonai hatóságnak átadott.

KÜLÖNFÉLÉK.

Keves gyermek születik Angliában. A «Daily Mail» arról ír, hogy a háború alatt sokkal kevesebben születtek Angliában, mint azelőtt bármikor. A mostani év második negyedében 12,973 lélekkel született kevesebb, mint az előző negyedben s így a születési arány 3-3 százalékkal kisebb az utolsó tíz év átlagánál. Az utolsó négy esztendő második negyedében a születések a következőkben multák felül a halálozások számát: 1912-ben: 102,293, 1913-ban: 105,727, 1914-ben: 101,933, 1915-ben: csak 74,515. Az 1916. év második negyedében a halálozások száma 138,579 volt, — tíz esztendő óta ez a legmagasabb szám.

A napraforgó. A német közmunka miniszter a növényi és állati olajok és zsíradékok felhasználására alakult hadbizottság kezdeményezésére elrendelte, hogy a vasutasoktól és a magánosoktól megvásárolják a napraforgó magvait. Az összegyűjtött magvak kilójáért négyven pfenniget fizetnek. A kisebb birtokosokat, a kiknek kertjeiben napraforgó nő, megbízták, hogy gyűjtésük össze a virágmagvakat és elismervény ellenében adják át az állomásfőnököknek. A vasúti bakterek és állomásfőnökök felsőbb utasítás értelmében megadják a szükséges felvilágosításokat. A felnőtteket és a gyermekeket legelőbb figyelmeztették, hogy a drága növényanyagot lehetőleg locsolják meg, mert magvaiból használható olajat préselnek. A tomitók is utasítást kaptak, figyelmeztetésük a tanulóifjúságot, hogy a napraforgó virágainak okatlan pezarlásával országos kárt okoznak.

Szerkesztői üzenetek.

Pt. A hadbavonultak családtagjainak segélyezésére nézve felelős rendelkezések, s segély iránt folyamodó vagyoni viszonyai, gyermekeinek száma stb.-re való tekintet nélkül akként vannak szabályozva, hogy minden egyes esetben az az év tartatik szem előtt, hogy csupán az részesüljön segélyben, aki

erre a segély-re a segélyezés idejében tényleg részesült. A segély szükségességének megállapítását eszközölő bizottságok tehát minden egyes esetben elmul a szempontból mérlegelik a kérelmet s így megoshatik, hogy a hadbavonult, látszólag vagyonosabb hozzátartozói segélyben részesülnek, míg egy másik hadbavonult, aki bór vagyonalan, de munka- és keresetképes hozzátartozótól, a már folyósított segélyt megvonják, avagy újra folyósítják aszerint, amint a segélyezendő magánéleti viszonyaiban a tényleges reálaltság megszűnt, illetve újra beállott. Ha azonban a községi előjárásúgnak a segély megszűntetésére vonatkozó intézkedését ezek után is sérelmesnek találná, úgy írásbeli panaszával az illetékes főszolgabírói hivatalhoz kell fordulnia.

V. D. népf. 1. A végkielégítésnek teljes összegében való visszafizetés mellett csupán az a szolgálati idő számítatik be, a mely után végkielégítésben részesült. 2. Nem, mivel a megszüntetés 30 napot meghalad. 3. Csendőri zsold; pótdíj pedig csak abban az esetben, ha a visszalépés két éven belül történt. — 4-5. Most van tárgyalás alatt, annak idején ismertetni fogjuk.

Tudni törekvő. A terményekért követelhető legmagasabb árak csupán a nagybani (métérmázsávkénti) eladásra nézve vannak megállapítva. A fogyasztás céljaira kicsinyben történő eladásnál az eladó csak olyan árakat számíthat, a melyek a megállapított legmagasabb árnál nem aránytalanul magasabbak. A ki tehát kicsinyben, bár a maximális áron felül adja el áruját, még nem ekkvetlenül követ el kihágást.

Győzünk. Dicséret elismerésnek a legénység részére niucsen külső látható jele.

44-es. Nértelen levélre nem válaszolunk.

800 G. Alosztálykihallgatás, a szakasz- és szárnykihallgatásnak felel meg.

1881. 1. A cselokmány a leírás után ítélve, a Btkv. 332. §-a szerint minősülő vétséget képezheti és büntethetőségét elbírálni a bíróság hivatott. 2. Csak abban az esetben, ha a vád valótlannak bizonyult.

K. B. 48. Csapatszolgálatra való beosztások be lettek szüntetve. 2. Irja meg a könyv címét. 3. Állami segélyben az részesíthető, a ki erre a segélyre tényleg rászorult. 4. Kérheti szolgálati uton.

K. V. Nem értjük, hogy milyen szolgálatról van szó.

L. F. Csendőr Nagykőrös. Lakbérnyugdiját csupán az kaphat, a ki az 1912. évi LXV. tcz. alapján nyugdíjaztatott.

F. A. 1-2. Szolgálati uton kérje a csendőr kerületi parancsnokságtól. 3. Mindenesetre.

Remény. 1. Szolgálati ügy. 2. Ha vezénylési pótdíjat élvez: igen, különben nem.

L. M. örevezető. Az a rendfokozati jel illet meg, a melyet a csendőrségből történt távozásakor viselt.

28. Népies elnevezése: «ángyomasszony», de szólíthatja «hugyomasszony»-nak is. 2. Fogalmazványban az ad I., ad II. stb. azt jelzi, hogy a vonatkozó szövegezés a czimek melyikéhez tartozik. Pl. az I. címhez az ad I., a II. címhez az ad II. alatt foglalt szöveg tartozik.

T. I. 1. E kérdés megoldása most van folyamatban; annak idején ismertetni fogjuk. 2. A már felvett nyugdíjat nem kell visszafizetni. A polgári életben eltöltött idő semmiképen sem számíthat be és a pótdíj kiszabására sincsen befolyással. 3. Nem tudhatjuk.

D. D. Bögöz és **O. D.** Sarmaság. Verseik nem közölhetők.

A világ legjobb harmonikái

Orgonahangú, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hangú, 3 igaz váltóval 11 K. Egész zenekari hangú 4 igaz váltóval 14 K. Erős aszól hangúak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, grammatikus hangúak is készülnek.

Mogyoróssy Gyula királyi szab. hangszergyár

Gramofon Csodásan erős, tiszta hangú beszélőgép 30 K, nagy «Unfon» szerkezettel 36 K. — Legszélesebb hangterjedés az összes dalok, zenék, operák, tréllás előadások stb. 60 fill.-től 3 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Budapest, Rákóczi-ut 71. szám.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ö császári és apostoli királyi Felsége folyó évi október hó 5-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességből szolgálataik elismerésül:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

- Báthory János járásörmesternek, a II.,
 Dósa István örmesternek, a VI.,
 Farkas János örsvezető címzetes örmesternek,
 Tolnai István és
 Demes Sándor címz. örmestereknek, mindhárom a II.,
 V. Gajdos András,
 Tóth József és
 Kreiszl Pál címz. örmestereknek, mindhárom a III.,
 Demeter Ágoston címzetes örmesternek,
 Vincze János örmesternek,
 Balla József Alajos örsvezető címzetes örmesternek és
 Batori Ferencz járásörmesternek, mind a négy a IV.,
 Dobosi Lajos csendőr címzetes örmesternek a VI.,
 Radnyánczu János címzetes örmesternek és
 Margitics Simon örsvezető címzetes örmesternek a VIII.,
 Kele János csendőr címzetes örmesternek, az V. számú csendőrkerületben és
 Rusz Theophil csendőr címzetes örmesternek, a 32. gyaloghadosztálynál.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ö császári és apostoli királyi felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül:

az 1. osztályú ezüst vitézségi érem:

Walluch János örsvezetőnek, a VI. számú csendőrkerületben;

a bronz vitézségi érem:

Ogerár Péter, II.,
 Barna Imre, VIII.,
 Czigai József, VI. és
 Czákó János, IV. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. örmestereknek.

Kineveztetnek:

csendőr járásörmesterré:

1915. évi augusztus hó 1-ével:

a következő örmesterek:

Szorád Dénes és
 Szakács József, a VII.,

1915. évi szeptember hó 1-ével:

Bakó Károly és
 Andriász István, a VIII.,

1915. évi október hó 1-ével:

Kélemen János I. és
 Györgydeák József, a VI. számú csendőrkerület állományába.

Tényleges állományba felvétetik:

1915. évi október hó 1-ével:

Onet Károly, II. számú csendőrkerületbeli várakozási illetékekkel szabadsággolt járásörmester, a megejtett újbóli felülvizsgálat alapján, mint eszolgáltatképes.

Ideiglenes nyugállományba helyeztetik:

1915. évi november hó 1-ével:

Rácz Péter IV. számú csendőrkerületbeli járásörmester a megejtett felülvizsgálat alapján, mint orokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan. Választott lakhely: Tarnaméra (Heves megye).

Nyilvánosan megdicsértetett:

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által: Molnár Ferencz I. csendőr, a közbiztonsági szolgálat terén, valamint a közrend fentartása körül általában kifejtett buzgó, szorgalmas és eredményes működéséért.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Eldőlegek értékpapírokra.

Családi ház k és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

☐☐☐ Telefon 153-44. szám. ☐☐☐

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás eiben.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkönél, 5% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetéti után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kéri, 5½% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Eldőleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, tulérvények és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Előléptettek:*örrmesterré:*

1915. évi szeptember hó 1-ével:

a cs. és kir. 1. működő hadsereg-parancsnokság által:
Hegedüs Mihály, III. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmester;

a cs. és kir. badtápfőparancsnokság által:

Jakó Béla és Chadek Márton, III. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmesterek;

1915. évi október hó 1-ével:

a m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Biassi Bálint Sándor, Kaincz Ferencz, Zolnai Antal őrsvezető cz. őrmesterek;

a m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Incze Márton és Kiss Gyula őrsvezető cz. őrmesterek.

őrsvezető cz. őrmesterré:

1915. évi október hó 1-ével:

a m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Erdős Lajos, Szigethi Lajos, Keller Péter I. csendőr cz. őrmesterek;

a m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Vörös Kálmán, Hemlézi Pál, Zakariás János, Gábor Simon, Botár Károly, Csuti Mihály, Horváth Kulcsár István és Lidi Flórián csendőr cz. őrmesterek;

a cs. és kir. hadtápfőparancsnokság által:

Kövári János, III. számú csendőrkerületbeli őrmester.

csendőr cz. őrmesterré:

1914. évi december hó 2-ával:

a cs. és kir. 7. hadsereg-parancsnokság által:

Médi Gábor és Mogyorósi István, III. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

1915. évi szeptember hó 15-ével:

a cs. és kir. 2. hadseregparancsnokság által:

Tóth Ferencz II., II. számú, azután Fülöp István II., III. számú és Bakó Simon VII. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

1915. évi szeptember hó 20-ával:

a cs. és kir. 7. hadsereg hadtápparancsnokság által:

Dunai Lajos III. számú, Oláh Mihály és Koborján Gábor, VII. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

1915. évi október hó 1-ével:

a cs. és kir. badtápfőparancsnokság által:

Cserényi Imre, II. számú csendőrkerületbeli csendőr;
a cs. és kir. 7. hadsereg hadtápparancsnokság által:
Madár József, III. számú csendőrkerületbeli csendőr.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:
Zolyomi Sándor, Jánosi Károly, Takács Árpád, Fejér György, Bartók Lázár, Betegh László, Benkő István, Balázs Sándor, Benes Ágoston, Kupán Miklós, Szabó Albert, Gondos Gyárfás, Zsigmond István, Fülöp Sándor, Máté T. János, Márkos Imre, Jávorszky József, Tar Mihály, Gézafi Mózes, Kovács Dániel, Ráduly Sámuel, Giesel Róbert, Köö István, Biró István, Bodor József, Kelemen Lajos, Bende Mihály, Deák Albert, Tatár János és Bukur Mihály csendőrök.

Lovaglási jutalomdíjban részesítették:

Mészáros Sándor őrmester, Pap Sándor, Szántó Antal, Lukács Sándor csendőrök 3—3, Polonyi Imre csendőr cz. őrmester és Nagy István III. csendőr, mindannyian a II. számú csendőrkerület állományából, 2—2 darab 10 koronás aranyból álló jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatás.

Jánosity József, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr, családi nevét, belügyminiszeri engedély alapján „Jánosi”-ra változtatta.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm.

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postleton, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tűnélkülű beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.**Nyomatványok****Sapkák****Keztyűk****Kardbojt****Celluloid kezelő és nyakraváló****Czipókrém****Fegyverzsir****Borotváló készlet****6, 10 és 20 éves****szolgálati kereszt****stb. stb.****Nagyvárad, Ralikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.**

A háboru okozta személyzet hiány miatt egyelőre csak **szegedi főüzletünk**-ből intézzük el a postai küldeményünket, azért a megrendeléseket **Szeged, Kárász-u. 9.** címezni kérjük.